

Symultaniczno-sekwencyjna nauka czytania

SYMULTANICZNO-SEKWENCYJNA NAUKA CZYTANIA® to metoda, której celem jest nauka zarówno poprawnej mowy, jak i czytania. Metoda ta jest niezwykle skuteczna. Stymulacja rozwoju mowy odbywa się poprzez łagodne przechodzenie od ćwiczeń symultanicznych (prawopółkulowych) do sekwencyjnych (lewopółkulowych), aby w końcu połączyć obydwa typy w jedną całość. **Podstawowym założeniem metodologicznym w proponowanej strategii jest nauka czytania sylabami.**

Program zakłada 5 etapów nauki czytania:

Etap I: Od samogłosek prymarnych do sylaby otwartej.

Nauka czytania rozpoczyna się od poznania samogłosek ustnych - jest to powrót do prymarnych niemowlęcych artykulacji. Odczytywanie samogłosek angażuje głównie prawą półkulę mózgu, która w sposób symultaniczny, kompleksowy ujmuje obraz graficzny litery. Dzięki wykorzystaniu wizualizacji, w umyśle dziecka integruje się obraz, ruch i dźwięk związany z artykulacją danej samogłoski, np. uniesienie rąk do góry, naśladujące obraz litery Y i wydanie dźwięku. Integracja ruchu i dźwięku jest łatwa do zapamiętania, gdyż opiera się na schematach wzrokowo-słuchowych kształtowanych już w wieku niemowlęcym.

Jeśli dziecko opanowało już znajomość samogłosek wprowadzamy sylaby otwarte. Świetnie sprawdzają się tu wyrazy dźwiękonaśladowcze (MU, BE, UHU, KU KU, itp.). Na tym etapie stopniowo wprowadzamy nowe spółgłoski (zawsze w sylabach, nigdy w izolacji).

Etap II: Od sylaby otwartej do pierwszych wyrazów.

W tym etapie poszerzamy zakres sylab otwartych, wykorzystując nowe spółgłoski, korzystamy także z zestawów samogłoska + sylaba otwarta (np. A+NA, E+NE). Posługujemy się znanymi już dziecku wyrazami globalnymi oraz wprowadzamy nowe - zbudowane z nowo poznanych sylab.

Etap III: Czytanie sylab zamkniętych.

W trzeciej fazie pracujemy na sylabach otwartych i zamkniętych z poznanymi dotychczas spółgłoskami, czyli: p, m, b, l, t, d, f, w, s, z, k, g, j, n. Nowością na tym etapie są sylaby zamknięte np. LOL, NYK, MUK, itp. Doskonałym treningiem jest nauka czytania na pseudowyrazach np. ASOS, KITUME, które mają charakter abstrakcyjny i uniemożliwiają dziecku zgadywanie.

Etap IV: Czytanie nowych sylab otwartych i zamkniętych.

Na tym etapie dziecko zapoznaje się z dwuznakami oraz spółgłoską. Oczywiście nadal będą one realizowane w sylabach zamkniętych lub otwartych. Zwiększamy również ilość wyrazów czytanych globalnie oraz tekstów.

Etap V: Samodzielne czytanie tekstów.

Ostatni etap to głównie samodzielne czytanie tekstów, jednak nie oznacza to, że przestajemy pracować na materiale sylabowym. Nadal ćwiczymy czytanie sylab otwartych i zamkniętych, tym razem wprowadzając spółgłoski miękkie oraz samogłoski nosowe.

Ćwiczenia na każdym z pięciu etapów czytania realizowane są wg reguły:

POWTARZANIE - ROZUMIENIE - NAZYWANIE.

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY PRACY METODĄ SYMULTANICZNO-SEKWENCYJNĄ®

- Zajęcia zawsze rozpoczynamy od ćwiczeń łatwych, z których wykonaniem dziecko nie będzie miało trudności.
- Dziecko rozpoczyna kolejny etap czytania pod warunkiem opanowania poprzedniego.
- Należy pamiętać o przechodzeniu od prawopółkulowego czytania (globalnego, symultanicznego - samogłoski, onomatopeje, całe wyrazy) do lewopółkulowego (sekwencje-sylaby). Dążymy do tego aby dziecko sprawnie wykonywało ćwiczenia odczytywania sylab i układania z nich wyrazów.
- Ważne jest, aby przeplatać zadania ćwiczeniami ogólnorozwojowymi, zwłaszcza ćwiczeniami pamięci sekwencyjnej i symultanicznej, ćwiczeniami analizy i syntezy wzrokowej oraz ćwiczeniami układania szeregów i sekwencji tematycznych i aтемatycznych.
- Poszczególne głoski wprowadzane są w sylabach, a nie w izolacji - nie uczymy głoskowania.
- Pracujemy wg trzech zasad:
 - powtarzanie,
 - rozumienie (rozpoznawanie),

- nazywanie (odczytywanie).
- Podczas układania, czytania, zawsze zachowujemy kierunek od strony lewej do prawej, zgodnie z obowiązującą zasadą podczas czytania i pisania w języku polskim.
- Stosujemy technikę odwracania ról: najpierw my uczymy dziecko, potem dziecko uczy nas.
- Pamiętamy, aby zwracać się do dziecka prostym językiem oraz sprawdzać czy rozumie polecenie.
- Ten sam materiał powtarzamy wielokrotnie, aż do dobrego opanowania.
- W celu urozmaicenia zajęć można zapisywać sylaby np. na różnokolorowych karteczkach, na piasku, kredą na rozłożonej na stole ceratce, na folii, na szkle. Ponieważ czynność odczytywania sylab jest na początku trudna, warto używać pacynki lub zwierzątka, które grając rolę dziecka, pokazują wypowiedane przez dorosłego głoski, a także je odczytują. Wówczas możliwe jest poprawianie błędów, które zostały popełnione przez kukielkę, a nie przez dziecko.
- Dla emocjonalnego wzmocnienia nauki czytania wprowadza się też całościowe rozpoznawanie wyrazów, które później zastępowane jest przez czytanie sylabami.

Nauka metodą symultaniczno-sekwencyjną[®] wyzwała w dziecku pozytywne emocje i nastawienie do czytania. Umiejętność czytania pozwala na rozwijanie pozytywnego obrazu własnej osoby. Jest to niezwykle ważny aspekt warunkujący osiągnięcie sukcesów szkolnych. Uczniowie chętniej podejmują nowe zadania. Wzrasta wyraźnie kompetencja komunikacyjna uczniów. Dzieci uczą się z ciekawością i przyjemnością.

Opracowała: Aneta Kierońska